

VILNIAUS AUTOMECHANIKOS IR VERLO MOKYKLOS DARBUOTOJŲ ETIŠKO ELGESIO TAISYKLĖS

I. SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus automechanikos ir verslo mokyklos darbuotojų etiško elgesio taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato etikos principus ir juos atitinkančias elgesio normas Vilniaus automechanikos ir verslo mokykloje (toliau Mokykla). Taisyklės taikomas visiems Mokyklos darbuotojams ir jos bendruomenės nariams, kurie turi laikytis etiško elgesio vertybių profesinėje veikloje ir, jeigu taikytina, privačiame gyvenime.

2. Taisyklių tikslas – įtvirtinti etiško ir vengtinio elgesio nuostatas, kuriomis turi vadovautis Mokyklos darbuotojai, padėti kurti demokratišką, pasitikėjimą bei kūrybingumą skatinančią darbo aplinką, puoselėti teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui ir pilietinę atsakomybę.

3. Taisyklės parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymu, Lietuvos Respublikos darbo kodeksu, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymu, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu ir kitais teisės aktais. Taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka sąvokas, vartojamas šiame punkte nurodytuose bei kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

4. Taisyklės papildo Mokyklos pedagogų etiško elgesio principus ir vertybes, profesijos mokytojų ir kitų darbuotojų, mokinių teisių ir pareigų bei atsakomybės nuostatas.

II. SKYRIUS ETIŠKO ELGESIO VERTYBINIAI PRINCIPAI

5. Etiško elgesio vertybiniai principai apima asmens, darbuotojo, Mokyklos etikos ir profesinės veiklos principus, standartus bei praktinį jų laikymąsi, tokiu būdu nuosekliai kuriant šių vertybių sistemą praktikoje.

6. Mokykloje vadovaujama šiais etiško elgesio principais ir normomis:

6.1. **Teisėtumas, objektyvumas.** Teisės aktų nuostatų laikymasis – tai Mokykloje galiojantis reikalavimas, kuris taikomas Mokyklos darbuotojams. Vykdydami savo veiklą, laikomasi darbo veiklą reglamentuojančių teisės aktų ir elgesio normų reikalavimų, elgiamasi socialiai atsakingai, gerbiamos žmogaus teisės ir laisvės, Lietuvos valstybė, jos institucijos ir įstaigos, nepiktnaudžiaujama suteiktais įgaliojimais, pareigos vykdomos rūpestingai ir atsakingai pagal turimą kompetenciją ir įgaliojimus.

6.2. **Pagarba ir teisėtų interesų apsauga.** Mokykla siekia, kad darbuotojai savo elgesiu neapribotų ir nepažeistų kitų asmenų teisių ir laisvių. Bet koks ir bet kokios formos diskriminavimas ar priekabiavimas Mokykloje netoleruojamas. Visi Mokyklos darbuotojai bendrauja ir elgiasi pagarbiai, yra dėmesingi kolegoms, nesielgia atsainiai, nedemonstruoja pranašumo, nepabrėžia pareigybių skirtumų, vengia asmeniškumų, yra tolerantiški ir paslaugūs,

nepriekabiauja, neįžeidinėja, nešmeižia, nežemina kitų garbės ir orumo, nenaudoja fizinio ar psichologinio (pasikartojančios nepagrįstos kritikos ir nepagrįstų pastabų; sarkazmo; pakelto balso tono; ignoravimo; manipuliavimo; viešos pajuokos; pasiekimų menkinimo; grasinimo ir kt.) smurto ir netoleruoja tokio kitų darbuotojų elgesio. Mokyklos darbuotojai puoselėja asmens orumo pripažinimu bei pasitikėjimu grįstą atmosferą, naujiems darbuotojams padeda įsitraukti į Mokyklos darbuotojų bendruomenę. Mokykloje vadovaujasi lygių galimybių ir nediskriminavimo kitais pagrindais principais: su visais elgiamasi teisingai, nepaisydami jų lyties, rasės, kilmės, tautybės, seksualinės orientacijos, šeiminių ar socialinės padėties, kalbos, išsilavinimo, amžiaus, religinių įsitikinimų, politinių pažiūrų, negalios ir kitų aplinkybių. Visi Mokyklos darbuotojai, bendraudami tarpusavy, gerbia kolegų ir kitų asmenų teisę į privatumą, nenaudoja informacijos apie jų privatų gyvenimą.

6.3. Sąžiningumas, atsakomybė ir veiklos principai. Mokykloje elgiamasi sąžiningai ir garbingai, nežeminama Mokykla, kolegos, taip pat partneriai ir klientai. Mokyklos darbuotojai savo pareigas atlieka sąžiningai ir atsakingai, suvokdami, kad turi atsakyti už savo veiksmų pasekmes ir žino, kad atsakomybė yra visų darbo santykių su Mokykla dalis. Siekiant užtikrinti sąžiningumo kontrolės priemonių funkcionavimą, Mokyklos vadovybė ir darbuotojai dalyvauja mokymuose ir įvairiuose renginiuose, skirtuose skatinti sąžiningumą. Jeigu Mokyklos darbuotojai jaučia ir mato, kad Mokykloje egzistuoja sąžiningumo kontrolės trūkumų, jie turi į tai atkreipti atsakingų asmenų ar vadovybės dėmesį.

6.4. Kompetencija ir profesionalumas. Mokyklos darbuotojai turi užtikrinti, kad jų darbas būtų atliktas kompetentingai laikantis galiojančių tvarkų ir standartų, taip pat dirbti ir veikti kruopščiai, atidžiai, laiku ir laikantis nustatytų tvarkų ir reikalavimų. Mokyklos darbuotojai turi išlaikyti ir plėtoti savo profesines žinias ir įgūdžius, gilinti savo kompetencijas ir kelti kvalifikaciją, siekti, kad neatsilikėtų nuo savo profesinės veiklos aplinkos raidos ir optimaliai gerai atliktų savo tiesioginį darbą ir pareigas. Mokyklos darbuotojai turi žinoti savo veiklos profesionalaus elgesio standartus, kurie yra apibrėžti LR teisės aktais, Mokyklos vidaus norminiais dokumentais bei savitarpio susitarimais. Profesionalus ir atsakingas Mokyklos darbuotojo elgesys neturi diskredituoti, t. y. griauti ar mažinti pasitikėjimą Mokykla, kaip įstaiga ar kito darbuotojo ar bendruomenės nario autoritetu. Nuolatinio mokymosi ir žinių tobulinimo aplinka skirta padėti Mokyklos darbuotojams taikyti ir plėtoti kompetencijas ir profesionalumą.

6.5. Privačių interesų konfliktų vengimas ir jų sprendimas. Mokykloje parengtas pareigybių, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašas. Taip pat yra parengtas Viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir pirkimo procedūrose dalyvaujančių darbuotojų nusišalinimo ar nušalinimo, esant interesų konfliktui, tvarkos aprašas. Šis aprašas nustato ir reglamentuoja viešųjų ir privačių interesų deklaravimą Mokykloje, nušalinimo ar nusišalinimo nuo sprendimų priėmimo procedūrą, iškilus interesų konfliktui dalyvaujant viešajame pirkime. Mokyklos darbuotojai, kuriems privaloma deklaruoti privačius interesus ir galimus interesų konfliktus, tai privalo atlikti laiku ir sąžiningai. Mokykloje netoleruojamas asmeninės naudos gavimas naudojantis Mokyklos resursais ar įgaliojimais. Mokykloje draudžiamas šeimos narių ar kitų artimų asmenų, draugų ir bičiulių protegavimas, išskirtinis ir neobjektyviai palankesnis jų vertinimas. Darbuotojų atranka ir vertinimas vykdomas sąžiningai, remiantis turimomis kompetencijomis ir Mokyklos darbuotojų įdarbinimo poreikiais. Mokykloje draudžiami artimųjų asmenų tiesioginio pavaldumo ar kontrolės santykiai.

6.6. Antikorupcinis elgesys. Mokykloje netoleruojamos korupcijos išraiškos jokiais jos formomis, veikla vykdoma vadovaujantis antikorupciniais įsipareigojimais, kurie numatyti

Antikorupcinėje politikoje. Mokykloje skatinamas antikorupcinio pobūdžio elgesys, nepakantumas korupcijai, korupcinio elgesio ar korupcinės veikos netoleravimas. Nustatoma, kad negalimas tiesiogiai ar netiesiogiai siūlomas, duodamas ir priimamas kyšis, neužsakytos paslaugos, neteisėtos dovanos, nepagrįstas svetingumas bei kitokio pobūdžio neteisėti veiksmai. Mokyklos darbuotojai negali priimti dovanų (išskyrus dovanas, Lietuvos Respublikos norminiuose teisės aktuose nustatytais atvejais gautas pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas bei reprezentacijai skirtas dovanas), pinigų ar paslaugų, išskirtinių lengvatų, nuolaidų už veiklą, susijusią su atliekamomis darbo funkcijomis, o jeigu siūlomas, žadamas duoti, duodamas neteisėtas atlygis arba provokuojama jį priimti, privalo aiškiai parodyti, kad tokio elgesio netoleruoja, pareikalauti nedelsiant nutraukti tokius veiksmus. Sužinoję apie korupcijos požymių turinčius veiksmus, apie tai būtina informuoti vadovus, įgaliotus asmenis ar institucijas. Netoleruojamos kitos neteisėtos veikos ir imamasi veiksmų, siekiant sustabdyti teisės aktų pažeidimus. Apie žinomas nusikalstamas veikas ar administracinius nusižengimus darbuotojai turi teisę pranešti kompetentingoms institucijoms. Už korupcinių veiksmų sukeltas pasekmes yra asmeniškai atsakingi asmenys, kurie vykdo tokio pobūdžio veiksmus.

6.7. Konfidencialumas ir skaidrumas. Mokyklos darbuotojai negali atskleisti informacijos, kuri yra numatyta Mokyklos ir darbuotojo konfidencialumo susitarime ir privalo laikytis šio susitarimo bei kitų Mokyklos tvarkų, užtikrinančių pareigą saugoti informaciją ir jos neteikti trečiosioms šalims, išskyrus atvejus, kai informaciją pagal LR įstatymus ir teisės aktus turi būti skelbiama viešai. Mokyklos darbuotojai privalo žinoti apie netyčinio konfidencialios informacijos atskleidimo trečiosioms šalims galimybę ir stengtis visais būdais to išvengti – užtikrinti dokumentų, elektroninių duomenų įrenginių, kompiuterių, nešiojamų duomenų laikmenų, slaptažodžių ir kitų priemonių apsaugą. Mokyklos darbuotojai turi išlaikyti savo profesinės veiklos konfidencialumą darbo santykių metu bei pasibaigus darbo santykiams su Mokykla.

6.8. Bendravimas ir bendradarbiavimas. Santykiai tarp darbuotojų yra pagrįsti abipusiu bendradarbiavimu, pagarba, atvirumu ir prisiimtų įsipareigojimų vykdymu. Mokykloje kuriama darbingą ir draugišką aplinką. Tarpusavyje, neatsižvelgiant į užimamas pareigas ar teisinį statusą, turi būti bendraujama mandagiai ir korektiškai. Mokykloje, vidaus tarpusavio santykiuose, netoleruojamas bet kokių formų ir būdų asmens žeminimas ar įžeidinėjimas, taip pat apkalbos, kerštas, šmeižtas ar nesantaikos ir tokio elgesio kurstymas. Siekdami bendrų Mokyklos tikslų, teikiama tarpusavio pagalba, siekiama sutelktumo ir komandinio darbo. Kiekvienas Mokyklos darbuotojas turi teisę būti išklausomas ir turi teisę pateikti savo argumentuotą nuomonę, vertinimą ar požiūrį. Negalima apriboti šios teisės. Tai privalo užtikrinti Mokyklos vadovai. Mandagumas ir paslaugumas yra pagrindiniai kolegiško bendravimo principai. Mokykloje netoleruojamas ir negalimas bendradarbių ar kitų asmenų orumo žeminimas, emocinis užgauliojimas ar smurto, tiek psichologinės ar fizinės jo išraiškos, prieš kitą darbuotoją panaudojimas. Tokie veiksmai turi būti įvertinti ir privaloma imtis priemonių, kad būtų atstatytos tokio pobūdžio veiksmis pažeistos darbuotojų teisės. Darbuotojų klaidos ir jų darbo trūkumai įvardijami korektiškai, neįžeidžiant asmens, nežeminant žmogaus orumo, netaikant dviprasmiškų asmens ar jo elgesio įvardijimų, jo asmeninių būdo bruožų paminėjimo. Tokie veiksmai Mokykloje draudžiami.

III. SKYRIUS VADOVYBĖS ĮSIPAREIGOJIMAI

7. Mokyklos vadovai vadovaujasi šiomis elgesio normomis:

7.1. skatina kurti darbingą, draugišką aplinką ir organizacijos kultūrą, kurioje gerbiamos žmogaus teisės ir puoselėjamos lygios galimybės;

7.2. etinį aspektą laiko svarbia kiekvienos veiklos sprendimo dalimi, skatina darbuotojus vadovautis šiuo principu ir savo elgesiu rodo pavyzdį;

7.3. sudaro galimybę darbuotojams atskleisti jų profesinę kompetenciją, skatina jų asmeninį tobulėjimą;

7.4. yra objektyvūs ir laikosi lygių galimybių principų, sudarydami darbuotojams darbo sąlygas, karjeros galimybes, nustatydami darbo krūvį, užmokestį, sudarydami galimybę gauti priemokas, premijas, tobulinti kvalifikaciją, gauti atostogas;

7.5. objektyviai vertina darbuotojų darbo rezultatus ir pasiekimus, vengia bet kokių veiksmų, kurie galėtų suteikti pagrindo abejoti nešališkumu;

7.6. pastabas dėl pavaldžių darbuotojų darbo reiškia mandagiai, skatina darbuotojus reikšti savo nuomonę tarnybiniais klausimais ir ją išklauso;

7.7. rūpinasi, kad darbo aplinkoje būtų kuo mažesnės galimybės psichologinio smurto apraiškoms, darbuotojai nepatirtų priešiško, neetiško, žeminančio, agresyvių, užgaulių, įžeidžiančių veiksmų, kuriais kėsiamasi į jų garbę ir orumą, fizinį ar psichologinį neliečiamumą ar kuriais siekiama įbauginti, sumenkinti ar įstumti į beginklę ir bejėgę padėtį;

7.8. rūpinasi, kad darbo aplinkoje psichologinį smurtą patyrusiems darbuotojams būtų užtikrinta reikiama pagalba;

IV. SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

8. Taisyklės skelbiamos Mokyklos internetinėje svetainėje ir yra prieinamos visiems Mokyklos darbuotojams bei kitiems su Mokyklos veikla susijusiems asmenims.

9. Kiekvienas Mokyklos darbuotojas privalo vadovautis šių Taisyklių nuostatomis, laikytis profesinės veiklos ir tarnybinės etikos principų, apibrėžtų LR įstatymais ir teisės aktais.

10. Taisyklių nuostatų pažeidimai užtraukia teisinę atsakomybę.

11. Jeigu tampa žinoma, kad Mokyklos darbuotojas nesilaiko Taisyklių nuostatų, apie tai bet kuris asmuo turi teisę pranešti Mokyklos direktoriui arba savo tiesioginiam vadovui.

12. Darbuotojui, pranešusiam apie Taisyklių pažeidimą, garantuojamas tapatybės konfidencialumas (jeigu to darbuotojas prašo), užtikrinama, kad dėl pateiktos informacijos jam nebūtų daromas neigiamas poveikis, ir yra taikomos teisinės gynybos priemonės, nustatytos Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo 11 straipsnyje ir kituose teisės aktuose.

13. Taisyklės tvirtina Mokyklos direktorius.

14. Taisyklės gali būti keičiamos ar pripažįstamos netekusios galios Mokyklos direktoriaus įsakymu. Esant būtinumui, apie esminius pakeitimus informuojami visi mokyklos darbuotojai.
